

Sakspapir

Sakshandsamar	Arkiv	ArkivsakID
Rita Ludvigsen	FA-A29	22/178

Saknr	Utval	Type	Dato
044/2022	Formannskapet	PS	29.04.2022
009/2022	Ungdomsrådet	PS	02.05.2022

Endra frammøtemønster 1.-4.klasse på skulane i Masfjorden

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

Masfjorden kommune endrar frammøtemønster for 1.-4. klasse til 5 dagars skuleveke, gjeldande frå og med skuleåret 2022-2023.

Saksopplysningar:

Bakgrunn

Rektorane ved dei tre grunnskulane i Masfjorden kommune tok hausten 2021 initiativ til at frammøtemønsteret for elevane i 1.-4. klasse vert endra til fem dagars skuleveke i staden for fire dagar. Dei ynskjer at dette skal gjelda frå skuleåret 2022/23.

Høyring

Saka har i perioden november 2021 til februar 2022 vore drøfta i skulane sine FAU og SU. I tillegg har Fagforbundet og Utdanningsforbundet sine klubbar på skulane gjeve innspel til forslaget. Elevråda har også fått uttala seg om saka.

Uttale

- Det er stort sett føresette som har barn i 1.-4. klasse som har gjeve innspel i saka til sine respektive FAU. Mange av dei føresette er særst nøgd med fire-dagars skuleveke. Dei gjev uttrykk for at det er godt med ein fridag midt i veka som gjev born og føresette eit fint avbrekk i kvardagen. Nokre peikar på at det er praktisk å ha ein fridag som kan nyttast til legebesøk, tannlegebesøk o.a. Det vert også trekt fram at dagen vert nytta til leik, samvær med familie, lekser og andre aktivitetar. Andre føresette skriv at rektorane sine argument for å endra skuleveka frå 4 dagar til 5 dagar er solide og gode.
- Alle elevråda gjer uttrykk for at dei opplevde onsdagen som ein kjekk fridag/avbrekk i skuleveka. Eit av elevråda lurar på om fire-dagars veka pressar foreldra til å vere heime og om dette gjer at dei då ikkje kan jobbe 100% stilling.

- Klubbane til fagorganisasjonane (Utdanningsforbundet og Fagforbundet) gjev ulike typar attendemeldingar. Klubbane som er positive til 5-dagars skule peikar på at det vert betre læringsutbytte dersom undervisningstida vert fordelt på 5 dagar, medan ein klubb etterlyser forskning som støttar opp om at 5-dagars skuleveke gjev auka læringsutbytte. Organisasjonane peikar på at ei ny organisering kan vera positivt i samarbeidet med kulturskulen: Ein kan flytte kulturskuletimane til elevane til tidlegare på dag.

Fakta/Vurdering

I 2016 hadde om lag 1 av 4 kommunar i Noreg fire-dagars skule for dei yngste elevane. Dei siste 5 år har mange kommunar gått vekk frå denne organiseringa. Ei av årsakene til dette er at Stortinget våren 2018 vedtok at kommunane har plikt til å gje intensiv opplæring til elevar på 1.- 4. trinn som står i fare for å bli hengande etter i lesing, skriving eller rekning (tidleg innsats). Masfjorden kommune er framleis mellom dei kommunane som ikkje har endra organiseringa av skuledagen etter at desse nye lovkrava vart innført. Skulane har ivaretatt lovkravet etter beste evne med dagens organisering. Ei organisering med 5 skuledagar også for dei yngste elevane, vil gjera det lettare å innfri målsetjingane med tiltaket «tidleg innsats».

Det er i 2022 svært få kommunar att som praktiserer fire-dagars veke for elevane. Opplæringslova seier at elevane skal ha 190 dagars skuleår, fordelt på 38 veker, jmf. opplæringslova §2-2. Med den praksisen vi i dag fører, er vi ikkje i tråd med intensjonen i lovverket.

For å kunne organisera, samarbeida og koordinera aktivitetar i skulane er det ei føremon at alle tilsette i skulen er på jobb kvar dag. Den overordna delen av læreplanen føreset at lærarane i stor grad er til stade på skulen og at dei samarbeider om å nå skulen sine mål. Ei ordning kor tilsette er «planlagt» borte frå jobb vil vere ei utfordring både for elevane og dei andre tilsette ved skulen. Ein legg slik opp til ein systematisk deltidskultur – tilrettelagt av kommunen – der særleg kvinner reduserer yrkesinnsatsen. Samstundes er dette noko samfunnet på andre område jobbar med å koma vekk frå. Stabilitet og stor grad av «heildagskultur» blant dei tilsette ved skulen er ein viktig faktor for god skuledrift. Som andre små distriktskommunar opplever Masfjorden tilbakegang i folketalet. Det er viktig å vera attraktive som bu- og arbeidsstad og for nye etableringar av næringsliv. Fem-dagars skuleveke er eit viktig tiltak i kommunane sin kamp om tilflyttarar. Avisa Nationen skriv på leiarplass i juli 2021: «Hvis det offentlige i praksis bestemmer at «her i kommunen jobber minst en forelder 80 prosent og alle har fri på onsdag», er det en reel risiko å bli oppfattet som bakpå, med et lite fremtidsrettet tjenestetilbud for innbyggerne. Det er ikke gunstig for busetting i Distrikts-Norge.»

Professor Thomas Nordahl som er leiar av senter for praksisretta utdanningsforskning ved Høgskulen Innlandet svarte følgjande på ein førespurnad nye Lindesnes kommune gjorde i samband med saksutgreiinga av 5 dagars veke: «På dette området er det lite relevant forskning å støtte seg på». Han konkluderte likevel med at ein elev på lik linje med ein idrettsutøvar truleg vil ha eit betre utbytte av å fordele «treningsmengda» på fem dagar i veka i staden for fire dagar. Dersom ein samanliknar dette med skulekvardagen, kan ein tenkje seg at det vil vere særst fornuftig å fordele opplæringa, særskilt byrjaropplæringa, over 5 dagar. Det vil sikre god kontinuitet og innarbeiding av gode rutinar i arbeidet. Dette vil sjølvsagt gjelda alle elevar på alle alderssteg, men vil vere spesielt viktig i all byrjaropplæring. Han gjev uttrykk for at dette er ekstra viktig når det gjeld innlæring av grunnleggjande dugleik som lesing, skriving og rekning.

Talet undervisningstimar pr veke er sentralstyrt, og vil ikkje gje auka utgift. Undervisningstida vert strekt ut over 5 dagar, noko som gjev rom for andre aktivitetar, og skulane vil då leggja timeplanen i

samsvar med skysstilbod. Leksehjelp for desse trinna har kommunen pr. i dag ikkje. Dette vil vera ei god anledning til å få til eit slikt tilbod for elevane i 1.-4. klasse og. Elevane sin skuledag vil då bestå av undervisning, leksehjelp og evt. SFO. Evt andre tilbod som kan leggest inn. Elevane skal gå på skulen 190 dagar pr. år. Skulane organiserer undervisninga slik det til ei kvar tid er best for elevane.

Konklusjon

Ein del av argumenta frå dei som er skeptisk til å endra frammøtemønsteret er relevante og gode. Dei tre rektorane ved skulane i Masfjorden er likevel samstemte i at dei ynskjer at også dei yngste elevane skal gå på skule 5 dagar i veka. Det er til elevane sitt beste at dei får moglegheit til å komme på skulen dagleg og arbeide med lærestoffet alle fem skuledagane:

- Læring kvar dag gjev høgare og jamnare læringstrykk.
- Betre kontinuitet: For dei fleste yngste elevane vil eit opphald midt i veka kunne opplevast som å «mista tråden» og måtte byrje på nytt to gongar pr. skuleveke.
- Med fem-dagars skuleveke vil den tida som ikkje er undervisningstid kunne fyllast opp med t.d. SFO-tilbod, idrettsskule, leksehjelp og kulturskuletilbod.
- 5-dagars skuleveke vil gje betre læringsvilkår med jamnare fordeling av undervisning og arbeidsbelastning i veka, både for elevar og tilsette.
- 5-dagar skuleveke vil gjera det lettare å leggja basisfaga(norsk, matematikk og engelsk) til første del av dagen. Dette er den beste læringsøkta for dei fleste elevane.
- Jamne økter og drypp kvar dag under rettleiing av lærarar er særleg viktig i lese- og skriveopplæringa.
- Ordninga med ein fridag i veka gjev fire svært komprimerte og krevjande skuledagar for dei yngste elevane.

Me er overtydd om at 5-dagars skuleveke vil gje auka læringsutbytte for elevane og at ei slik endring vil gje betre kvalitet i opplæringa. Rektorane vonar at kommunestyret lyttar til dei og gjer vedtak om at dei yngste elevane også i Masfjorden får gå på skule 5 dagar i veka.

For andre tilsette og arbeidstakarar i Masfjorden ser ein at 4 dagars veke har vore til hinder for nokon å jobba 100% stilling. Det er uheldig både for arbeidsgjevarar og arbeidstakarar.

Med 5 dagars veke legg ein til rette for større kontinuitet og med det satsar ein på større læringsutbytte.

Formannskapet - 044/2022

FS - behandling:

Oppvekstleiar Rita Ludvigsen møtte til denne saka og svara på spørsmål.
Saka vart drøfta.

Geir Egil Haugsvær (Sp) sette fram framlegg om å sende saka attende til rådmannen for grundigare utgreiing med følgjande grunngjeving:

- Det står i sakspapira at dette ikkje vil gje auka utgift. Dette må vere feil. Skal fire klassetrinn vere ein ekstra dag på skulen utan at dette gjev auka utgifter? Her må ein sette opp ein oversikt over korleis ein klarer dette kunststykket.
- Kulturskulen og Idrettsskulen er ikkje et tilbod til 1.trinn
- Har ein tenkt å sette opp ekstra skyss heim for elevar som ikkje ynskjer delta på kulturskule, idrettsskule og SFO?
- Det blir i saksframlegget vist til § 2.2 i Opplæringslova. Ordlyden her seier ingenting om at elevane skal ha 190 dagars skuleår fordelt på 38 veker slik det står i saksframlegget.
- Når ei sak har vore ute å høyring må uttalane som kjem inn legгат ved sakspapira.

Framlegg til vedtak om å sende saka attende til rådmannen for grundigare utgreiing frå Sp vart samrøystes vedteke.

FS - vedtak:

Saka vert sendt attende til rådmannen for grundigare utgreiing.